

Kvartal 19 arkitektkontor AS
Aagaards plass 1,
3211 Sandefjord
Ved Torbjørn Scheie
torbjorn@kvartal19.no

Sandefjord kommune
Postboks 2025
3247 Sandefjord
sentraladm@sandefjord.kommune.no

Tønsberg 10. februar 2009

Innspill til oppstart av planarbeide Hotel kong Carl, Sandefjord

Fortidsminneforeningen beklager sent innspill, men vi vil vurdere denne saken grundig da den dreier seg om et av Sandefjords viktigste kulturminner. Vi har derfor lagt vekt på å få frem informasjon og underlag for vår vurdering.

Fortidsminneforeningen vurderer anlegget Hotell kong Carl i Sandefjord som en av Sandefjords viktigste historiske attraksjoner. Ikke bare i egenskap av den svært gamle hovedbygningen og festivitetsalen, men også i kraft av hoteldriften som har foregått her sammenhengende gjennom nesten 300 år. Det er således en av Norges virkelig verneverdige historiske hotell/gjestgiverianlegg dette dreier seg om. Med andre ord mener Fortidsminneforeningen at hele anlegget må underlegges en nasjonal betraktning når man skal vurdere verneverdi opp mot endringene tiltakshaver har signalisert. Derfor bør det også utarbeides bygningsmessig og kulturhistorisk dokumentasjon som pr dags dato ikke foreligger.

Fortidsminneforeningen har gjort en rask gjennomgang av kommunens byggesaksarkiv og funnet frem tegninger fra ca 1920 og frem til ca 1950. Sammenholdt med bykart fra 1860-tallet kan det være grunnlag for å anta at anleggets overnattingsfløy som forutsettes revet, kan inneholde det som er igjen av bakbygningene som vises på kartet fra 1860-tallet. Hvor gamle disse er vet vi ikke, da det ikke er fremskaffet nødvendig underlagsmateriale. 1860-tallskartet er ikke nøyaktig nok til å danne et godt sammenligningsgrunnlag. Det kan imidlertid sies sikkert at bakbygningen som sto her i 1920 fremdeles finnes bevart, men bygget om, i dagens overnattingsfløy. Denne bakbygningen kan ha fått sin daværende form i slutten av 1800-årene. Vi har dermed å gjøre med en tradisjonsrik og klart bevaringsverdig overnattingsfløy som utgjør en viktig del av det historiske hotellet. Bakfløyen har en fasade av dels støpt eller pusset mur med form som skyggepanel og en profilert gesims. Annen etasje har fasade i tre. Bak fasadene er bakfløyen innvendig og bakover av tre, bestående av gamle bygningselementer til dels av uvisst alder. Fasaden har arkitektoniske kvaliteter. Særlig inngangspartiets omramming med inngangsdør og kompassrose i himlingen. Fasaden fremstår som tidstypisk fra en tid det i Sandefjord ble oppført mye god ny arkitektur bl.a. av Arneberg. Vi vet ikke hvem som har tegnet bakfløyens fasader og festsalens interiør.

Denne gamle fløyen ble forlenget i 1940-årene og denne tilføyelsen mener vi kan vurderes fjernet til fordel for en eventuell ny tverrfløy i enden av anlegget. Vi ser ingen hindring for oppførelse av en ny tverrfløy av betydelig høyde i anleggets ende, i god avstand fra hovedbygningen og tilknyttet den toetasjes 1800-talls overnattings/bakfløyen.

FORTIDSMINNEFORENINGEN VESTFOLD AVDELING

Festivitetsfløyen har også vært gjenstand for større endringer. Den opprinnelige salen fra 1880-tallet fremviser ikke synlige spor og etter hva eier opplyser er det lite sannsynlig at rester finnes tilbake. Rommet foran salen var teaterscene og selve scenen er borte. I andre enden var bl.a. trapperom. Salen har i dag en interiørdekor (spesielt himling og hulkiler mellom vegg/himling) som bør vurderes med tanke på bevaring/interiørfredning. Det er uvisst om dekoren skriver seg fra 1930-tallet eller om den er utført så sent som 1950-tallet. Stilen er sterkt preget av nyklassisme / Art Deco. Med tanke på kompassrosen som går igjen også her som interiørelement er vi ikke fremmed for at bakfløyens fasade og salens innredning er utført samtidig. Dette bør klarlegges. Generelt mener vi at både salen og salens tilstøtende rom bør bevares og det bør gjøres en grundig verneanalyse med tanke på mulig bevaring/fredning.

Det er planlagt en større ominnredning av restaurant og kjøkkendelen av bygningen. Foreløpig har vi ingenting å bemerke til dette, utover at deler av anlegget bør kunne endres mye uten at det berører spesielle verneverdige kulturminnekvaliteter.

Vi går ut fra at den opprinnelige hovedbygningen ikke inngår i planer om større endringer. Det er svært viktig at bevarte rominndelinger og døråpninger av noe alder beholdes og at når man foretar endringer i denne bygningen baserer endringer på en "antikvarisk konsekvensanalyse" og forståelse av bygningen.

Konklusjon:

Fortidsminneforeningen ber om at det gjennomføres en grundig bygningsmessig antikvarisk dokumentasjon av hotellanlegget før man går i gang med planlegging av større endringer. En analyse/dokumentasjon bør basere seg på bygningsarkeologi, branntakster, kartmateriale, gamle fotografier, tegningsmateriale og andre dokumenter. Fortidsminneforeningen er svært skeptisk til at det foretas større inngrep i hovedbygning, festivitetsal med tilstøtende rom og overnattings eller bakfløy. Vi mener det bør kunne vurderes rivning av de yngste delene av bakfløyen og oppføring av nybygg i vinkel ved enden av bakfløyen. Fortidsminneforeningen er imidlertid svært skeptisk til 5 etasjer fordi vi mener det bør bevares et tilstrekkelig stort gårdsrom mot hovedbygningen og 1800-tallsfløyen.

Fortidsminneforeningen vil bemerke at man raskt kan sage over grenen man sitter på ved å utføre så store inngrep i det historiske hotellet som ble signalisert på befaring med verneorganisasjoner og eier/tiltakshaver og arkitekt. Fortidsminneforeningen mener hotellkompleksets verneverdi bør vurderes ut fra bl.a. nasjonale vernekriterier og målsettinger samt hvilken betydning dette komplekset har hatt i Sandefjords historie. En slik vernevurdering bør legges til grunn for videre planlegging.

Ragnar Kristensen
leder

Sign.

Bjørn Torkildsen
styremedlem

Vedlegg:
Fotografier i 2 pdf filer
Utvalgte tegninger fra kommunens arkiv

Kopi:
Vestfold fylkeskommune
Riksantikvaren
Gamle Sandefjord